

УДК 340. 12

Ганна Вікторівна КОВАЛЕНКО,

асистент кафедри філософії Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, кандидат юридичних наук

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-4567-2323>

ВПЛИВ ПРАВОВОГО РЕАЛІЗМУ ЯК ОДНОГО З ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИХ НАПРЯМКІВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ВЕРХОВНОГО СУДУ США

Прихильники правового реалізму відстоювали тезу про те, що більшість справ ставлять важкі запитання перед суддями, які мають вирішувати їх шляхом знаходження балансу інтересів сторін і зрештою, ухвалювати рішення на користь однієї з них. Згідно з реалістами, основний зміст рішення визначається з урахуванням політичних, економічних та психологічних уподобань судді. Деякі правові реалісти навіть вважали, що суддя здатний формувати рішення справи на підставі своїх суто особистих уявлень.

Юридичний або правовий реалізм (legal realism) визначається як сімейство теорій про природу права, що виникли у першій половині ХХ ст. у США (американський юридичний реалізм) і Скандинавських країнах (скандинавський юридичний реалізм). Головний постулат юридичного реалізму становить те, що право є створеним людьми і тому несе на собі відбиток людських недоліків, непослідовності і недосконалості (1).

Ідейним попередником американського юридичного реалізму вважається Суддя О. В. Холмс молодший (Justice Oliver Wendell Holmes, Jr.). Його ранніми представниками були Р. Паунд (Roscoe Pound), Суддя Б. Кардозо (Benjamin N. Cardozo), Суддя Л. Брендайс (Louis Brandeis) і професор Єйлського університету В. Хохфелд (Wesley Newcomb Hohfeld).

Сучасний стан правового реалізму відбиває низка публікацій авторитетних американських фахівців Б. Лейтера (Brian Leiter) (2), М. С. Гріна (Michael Steven Green) (3), Дж. МакКормака (Geoffrey MacCormack) (4), Вікторії Нурс (Victoria Nourse) та Г. Шефера (Gregory Shaffer) (5).

Хоча нині і не існує загально прийнятного набору принципів, більшість з них поділяє принаймні одну з наступних ідей:

Переконання у невизначеності права. Багато хто з юридичних реалістів вважав, що «закон у книзі» (устава) не може визначати результату юридичної суперечки.

Переконання у важливості міждисциплінарних досліджень права. Багато хто з реалістів цікавився соціологічними та антропологічними аспектами досліджень права і закону. Книга К. Луеліна та Е. А. Хьобел

«Шлях шейєнів» (Karl Llewellyn, E. Adamson Hoebel. *The Cheyenne Way*. University of Oklahoma Press, 1941) є широко-відомим в Америці прикладом цієї тенденції.

Загалом, юридичні реалісти просують дві загальні вимоги:

1) Оскільки закон є невизначеним, суддя повинен залучати поза-юридичні (extralegal) аргументи, щоб вирішити реальні спори.

2) Наслідуючи О. В. Холмса, вони вважають, що кращою відповіддю на питання «Що таке право?» є: «Це те, що роблять судді або інші вповноважені посадові особи». Закон повинен використовуватися як інструмент, для досягнення соціальних цілей і врівноваження конкуруючих соціальних інтересів.

Юридичний реалізм виходить із передумови, якої дотримується не лише більшість непрофесіоналів, але й багато юристів, що «право», незалежно від того, яким воно може бути, є істотно прив'язаним до результатів конкретних справ у реальному світі. Прийняття даної тези скеровує юриспруденцію від абстрактних гіпотетичних пророкувань до емпіричних аргументів, заснованих на фактах. Прихильників юридичного реалізму не цікавить те, що має робити право, або чим воно мусить бути. Насамперед вони прагнуть описати, яким є право. Прихильники юридичного формалізму не погоджуються з цим, говорячи, що «правом» є те, чим керує законодавець, що судді – це не законодавці, а тому те, що роблять судді є не «правом», а юридичною практикою.

Юридичний реалізм з'явився як антиформалістична та емпірична орієнтована відповідь і водночас заперечення «механічної юриспруденції» і юридичного формалізму у стилі К. К. Ленгдела (Christopher Columbus Langdell) та Американського Інституту Права (American Law Institute, ALI).

Перш за все, цей вплив позначився на теоріях судового процесу в 1950-х і 1960-х, коли були здійснені спроби знайти середній шлях між крайнощами реалізму та формалізму. Реалізм позначився також на широкому спектрі поглядів сучасних шкіл юриспруденції – від таких радикальних, як критичні правові дослідження, феміністська правова теорія разом із критичною расовою теорією (Critical race theory) до більш поміркованих, зокрема, таких як право та економіка у Чикагському університеті (University of Chicago) і в юридичній школі Університету Нью-Йорка (New York University School of Law); право і суспільство в юридичній школі Університету Вісконсіна (University of Wisconsin Law School).

Юридичний реалізм вплинув на політологічні дослідження та на дослідження поведінки в судах (studies of judicial behavior) як окремої спеціалізованої суспільної дисципліни.

Список бібліографічних посилань:

1. Legal realism. Wikipedia: the free encyclopedia. URL: http://en.wikipedia.org/wiki/Legal_realism (дата звернення 13. 03. 2019).
2. Leiter B. American Legal Realism. The Blackwell Guide to Philosophy of Law and Legal Theory / eds.: W. Edmundson, M. Golding. 2003. P. 50–66.
3. Green M. S. Legal Realism as Theory of Law. William & Mary Law Review. 2005. Vol. 46. P. 1915–2000.
4. MacCormack G. Scandinavian Realism. Juridical Review. 1970. Vol. 11. P. 33–55.
5. Nourse V., Shaffer G. Varieties of New Legal Realism: Can a New World Order Prompt a New Legal Theory? Cornell Law Review. 2009. Vol. 95. P. 61.

УДК 796. 011:378. 147

Тетяна Петрівна КОНОНЕНКО,

старший викладач кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-5368-8158>

РОЗВИТОК СИЛОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ПАУЕРЛІФТИНГУ

Інтеграція України в світове співтовариство неможлива без реформування національної системи вищої освіти, спрямованої на розвиток особистості майбутнього спеціаліста, забезпечення високого рівня стану його здоров'я та фізичної підготовленості. Інтенсифікація навчального процесу у вищих навчальних закладах, активізація самостійної творчої роботи, збільшення психічних навантажень гостро поставили питання про впровадження в повсякденне життя студентів фізичної культури й спорту.

Сьогодні стає очевидним, що існуюча система фізичного виховання студентської молоді не справляється зі своїми завданнями і потребує вдосконалення. Одним з видів спорту, який активно розвивається в світі та в Україні є пауерліфтинг. Популярність пауерліфтингу пояснюється простотою, доступністю цього виду спорту, швидким ростом результатів і позитивним впливом на здоров'я людини. Заняття пауерліфтингом приводять до збільшення м'язової сили, укріплюють зв'язки та суглоби, допомагають удосконалювати витривалість, гнучкість, виховують волю, впевненість в своїх силах, підвищують працездатність всього організму. Все робить пауерліфтинг одним із цінних і корисних засобів виховання різнобічно розвинутих людей, здатних до високопродуктивної праці (2, с. 64-67).